

TUTVUSTAME NAABREID

Eesmärk säilitada mõnus elukeskkond

Nelja valla kogu ühendab Tallinna ümbrust

Eks meie alguslugu ole samasugune nagu teiste tegevusrühmade saamislugu: programm oli avanemas, keegi ei teadnud, mida see kaasa toob, aga teha nagu oleks vaja. Vaatasime siis kriitilise pilguga oma naabrid üle - kellega oleks võimalik tegevusgruppi koonduda - ning nii sündiski MTÜ Nelja Valla Kogu, mis koondab Tallinna lähiümbruse omavalitsusi.

Meie, Harku, Saku, Saue ja Kiili valla peamiseks koostööideeks oligi Tallinna lähedus. Selle olulise mõjuteguri tõttu on meie piirkonnal ühised huvid ja mured. Ajendi koostöökandis kindlasti meie piirkondade kiire majanduslik areng ning sellega kaasnevad probleemid.

Meiega liitus hiljem veel ka Saue linn, mis kahjuks on liiga suure rahvaarvuga, et projektitoetust saada. Sellegipoolest on ta aktiivne liige, kes on huvitatud MTÜ tegemistest ja arengutest, eriti sellest osast, mis puudutab Saue valda.

Meie logo koosneb v-tähtedest ja tähendab avatud omavalitsusi. Kindlasti võiks neid olla rohkemgi kui viis.

Meie situatsioon on tänu asukohale natukene teistsugune kui teistes Leader-tegevusgruppides. Osa meie külasid asub pealinnale nii lähedal, et on raske aru saada, kus hakkab maa ja lõpeb linn.

Kokku on meie tegevuspiirkonna suuruseks 4333,13 ruutkilomeetrit ning see hõlmab Harjumaa lääne-, edela- ja lõunaosa, kokku moodustab see maakonnast 14,4 protsenti. See on arvestatav turismi- ja rekreatsioonipiirkond.

Teisalt on see ala kiiresti arenev elamupiirkond, mille eeliseks on rikkalikud loodus-, kultuuri- ja ajalooressursid.

Meie tegevusgrupi rahvaarv oli strateegia esitamise ajal ligi 10 000 elaniku võrra väiksem kui täna. Selle aasta 1. jaanuari seisuga on rahvaarv kasvanud 38 670 maksumaksjani, kuid tegelik teenuste kasutajate arv on kolmandiku võrra suuremgi.

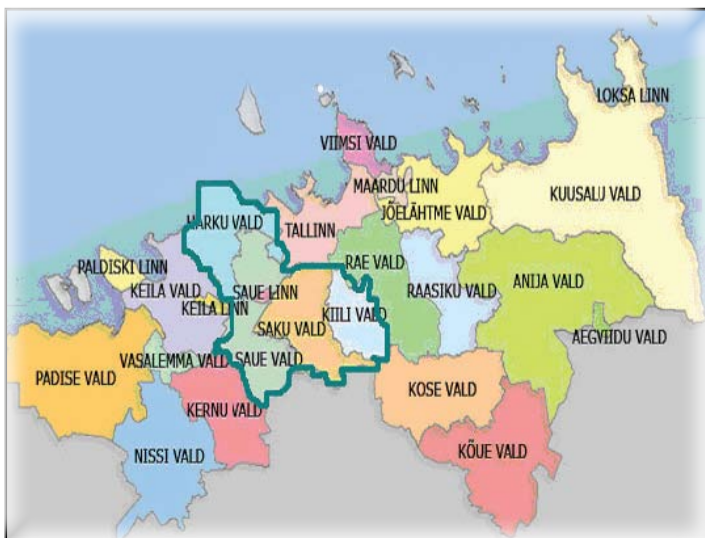
Täna kuulub Nelja Valla Kogusse 32 liiget, millest omavalitsusi on viis, ettevõtjaid seitse ja kolmanda sektori esindajaid parkümmend.

Juhatuses on 11 liiget ja omavalitsuste esindajad on seal vähemuses. Lisaks on meil valitud 9liikmeline projektide hindamiskomisjon, mis on iseseisev ning ei koosne juhatusel liikmetest.

Sel aastal otsustasime luua ka sõltumatu seirekomisjoni, mis peaks hindama tänaste taotlejate jätkusuutlikkust tulevikus. Meie üürikontor asub Harku vallas Väana külas, mis on Tallinnast 27 kilomeetri kaugusel.

Meie kodulehelt www.4kogu.ee saab lugeda meie tegevustest.

DEIW RAHUMÄGI,
MTÜ Nelja Valla Kogu esimees ja tegevjuht

Nelja Valla Kogu koondab kokku tüki Tallinna külje all olevatest omavalitsustest.

Nelja Valla Kogu eesmärk on luua ja säilitada mõnus looduslähedane elukeskkond Kiili, Saue, Saku ja Harku vallas ning Saue linnas.

Eesmärgi seadmisel lähtus Nelja Valla Kogu Leader-programmi põhimõtetest, et arengustrateegia saab tõhusam, kui arvestada piirkonna mitmekesisust.

Oma arengustrateegiaga soodustame keskkonnasäästlikku planeerimist, ratsionaalse infrastruktuuri arendamist, kvaliteetsete teenuste pakkumist, elamisväärse elu- ja töökeskkonna loomist ning säilitamist, mis tagaks inimestele heaolu oma elupaigas.

Organisatsioonilise jätkusuutlikkuse tagamiseks on MTÜ kaardistanud olulisemad tegurid, millest positiivne on näiteks tugev ja konsensusel põhinev koostöö ning suur kogemus projektides osalemisel. Samas näitas kaardistamine, et kõikides piirkonna omavalitsustes on tugevalt tunda liiga kiire majanduskasvu järelmõjud, samuti on sealsete ettevõtjate huvi Leader-meetemes osalemise vastu leige. Lisaks on riskiks Tallinna mõju tõmbekeskusena.

Uuringud strateegia koostamise aluseks

Nelja Valla Kogu strateegia aluseks on neli erinevat valdkonnas läbi viidud uuringut.

Uuringute läbiviimiseks moodustas MTÜ neli töörühma, kuhu kuulusid kõikide valdade, vabariikliku ja riikliku taseme esindajad. Lisaks kaasasid kõik rühmad oma uuringute

läbiviimiseks spetsialiste. Selle tulemusena koostati tegevuskavad, mis esitati juhatusel läbivaatamiseks ja üldkogule kinnitamiseks ning täna viiaksegi strateegiat ellu nende nelja valdkonna kaudu.

Taotluste summad algavad 100 000 kroonist ning lõpevad 600 000 krooniga. "Oleme tõesti läinud välja suurtele panustele ja põhjendus on lihtne - Tallinna lähedal asuvad külad vajavad suuri tegevusi, et olla konkurentsivõimelised ning luua võimalusi uuteks arenguteks," ütles MTÜ Nelja Valla Kogu tegevjuht Deiv Rahumägi.

Uusasumitele kooskõlmiskohad

Nelja Valla Kogu tegevusgrupi territooriumil on säilinud piisavalt vanu kolhoosija sohvooaegseid ehitisi, mida annaks välja kujundada küla- või kultuurikeskusteks põldudele tekkinud uusasumite jaoks.

"Selle meetme loomise ajendiks oli olukord, kus rahva kiire juurdekasu tagajärjel põldudele tekkinud uusasumitel ei ole sotsiaalset keskkonda, kus oma vaba aega veeta," põhjendas tegevusgrupi juht otsust sellise meetme loomiseks.

Rahumägi kinnitusele loodavad mad selle meetme abiga luua võimalusi kogukonna elu aktiveerimiseks kodukandis. Eelistatud on need projektid, mis aitavad

luua uusi töökohti väike- või pereettevõtluse näol.

Parem ühendus ja kergliiklusteed

Tallinna ümbruse omavalitsuste kiirest elanike kasvust tulenevalt on uutes elamurajoonides tekkinud liikumisprobleem, mille lahendamiseks on tegevusgrupil eraldi meede. "Bussid ei sõida sinna, kus on tekkinud liikumise järele suurem vajadus ning isegi kui sõidavad, siis mitte õigetel kellaaegadel," rääkis Rahumägi, kelle sõnul plaanivad nad meetme abil teha rea uuringuid, mis aitaksid välja selgitada, millised on alternatiivid ühistranspordile.

Juhul kui uuring näitab, millised need alternatiivid võiksid olla, on võimalik, et maakondlikku ühistransporti hakkavad toetama erasektori käima pandud liiklusvahendid.

Lisaks on tegevuspiirkonnal eraldi meede ka kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamiseks, mis on samuti kinnisvaraarendajate tegemata töö.

"Mõnedki arendajad on jätnud oma aastate tagused kohustused täitmata ja välja ehitamata on jäänud mänguväljakute juurdepääsuteed ning puhkealade parkimisplatsid. Selle meetmega oleme püüdnud lahendada antud kitsaskohti," tunnistab tegevjuht, kelle sõnul on see meede nende jaoks kõige keerulisem, sest tekib oht sattuda vastuollu Leader-meetme nõudega, mis keelab tegevusgruppidel teha investeeringuid, mis on kohaliku omavalitsuse ülesanne.

Populaarseim turismiteenuste väljaarendamine

Piirkondlike turismiteenuste väljaarendamisest on Rahumägi sõnul saanud nende tegevuspiirkonna kõige populaarsem meede ning järgmisel aastal tahetakse selleks mõeldud summasid suurendada.

Meetme idee on parandada ligipääsu Tallinna lähedal asuvatele vaatamis- ja kultuuriväärtustele. "Tahame luua turismiklastri, mis haaraks enda alla kogu Peeter Suure merekindluse temaatika Tallinna ümber ning võimalik, et ka saartel, koos vastavate teemaparkidega."

Rahumägi kinnitusele on tegemist ettevõtmisega, mis peaks saama selle piirkonna edulooks ning tulevikus tahaksid nad selle väljaarendamiseks teha koostööd ka Põhja-Harju koostöökoguga, et saada projekti lõplikuks valimiseks toetust ka teistest Euroopa Liidu struktuurivahenditest.

Kaks vooru läbi

Praguseks on Nelja Valla Kogu avanud kaks taotlusvoor: ühe kevadel ja teise sügisel. Kokku on laekunud 33 taotlust, millest hindamiskomisjon on heaks kiitnud 31. PRIA on praeguseks heaks kiitnud 14 projekti.

Projektide kogumaht on sellel aastal rohkem kui 7 miljonit krooni.

"Juhatus on seisukohal, et kui oleme suutnud 30 projekti rahastada, siis võime selle aasta tööga rahul olla," ütles Rahumägi, kes rõhutas vajadust alustada projektide seiret, et saada selgust nende jätkusuutlikkuses.

Peeter Suure merekindluse Vääna-Jõsuu küla ohvitseride kaitsevarjend. Keskkel kohal on vaateplatvorm, kust vaadati eelmise sajandi algul merele. Tallinna ümber olev merekindluse projekt on Nelja Valla Kogu üks tähtsaid, mis võiks leida ka rahvusvahelist kõlapinda.